

REVITAL TOTAL - NOWE, STARE MIASTA czyli rewitalizacja zaniedbanych obszarów śródmiejskich

AMBASADA NIEMIEC W WARSZAWIE
ORAZ
FUNDACJA KONRADA ADENAUERA W WARSZAWIE
I FUNDACJA TWÓRCÓW ARCHITEKTURY

zapraszają na

WARSZAWSKIE ROZMOWY ARCHITEKTONICZNE

piątek 14.10.2016
Stowarzyszenie Architektów Polskich
Pałac Zamoyskich ul. Foksal 2, Warszawa

WARSZAWSKIE ROZMOWY ARCHITEKTONICZNE to cykl wykładów i dyskusji na tematy urbanistyczne, architektoniczne i z zakresu architektury krajobrazu.

WARSZAWSKIE ROZMOWY ARCHITEKTONICZNE są platformą, która umożliwia interdyscyplinarną dyskusję na temat innowacyjnych rozwiązań dla naszych miast. Dyskusja prowadzona jest na podstawie przykładów zrealizowanych obiektów wyróżniających się w danym temacie, niejednokrotnie stanowiących, pod względem interdyscyplinarności ich założeń koncepcyjnych w ujęciu urbanistycznym, architektonicznym, krajobrazowym i społecznym, świetny przykład do naśladowania. Równoległe poruszonym tematem jest instrumentarium procedury planistycznej i administracyjnej, które umożliwi tworzenie i sprawną realizację projektów.

W roku 2016 konferencje w ramach cyklu poruszają tematy „zielonego miasta”.

ZIELONE MIASTO to projekt w ramach polsko-niemieckiego roku jubileuszowego 2016 - ŚWIĘTUJEMY! zorganizowanego przez Goethe-Institut i Ambasadę Niemiec z okazji 25-lecia Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy.

Ma na celu zwiększenie świadomości o znaczeniu zieleni miejskiej. W ramach projektu odbywają się liczne wydarzenia, takie jak Festiwal Ogrodów, warsztaty, „zielone” rowerowe wycieczki przez tereny zieleni w Warszawie czy konferencje WRA poświęcone w tym roku terenom otwartym naszych miast.

TERMIN: 14.10.2016, 14:30 - 19:00 **MIEJSCE:** Pałac Zamoyskich – SARP, ul. Foksal 2, Warszawa

WYCIECZKA - Rowerem przez parki i ogrody Warszawy

Termin: 15 października 2016 (sobota) Godzina: 10:00 - 12:00
Liczba gości: 20-30 osób (wymagana rejestracja, miejsca w kolejności zgłoszeń)
Miejsce spotkania: Teatr Powszechny, ul. Jana Zamoyskiego 20, Warszawa

SPACER po muzealnych zbiorach - Ile jest zieleni w zieleni?

Termin: 15 października 2016 (sobota) Godzina: 16:00 - 17:00
Liczba gości: 10 osób (wymagana rejestracja, miejsca w kolejności zgłoszeń)
Miejsce spotkania: Muzeum Narodowe w Warszawie, Al. Jerozolimskie 3, Warszawa

KONFERENCJA - REVITAL TOTAL - nowe, stare miasta

Termin: 14 października 2016 (piątek) Godzina: od 14:30 - 19:00
Miejsce: pawilon SARP – Pałac Zamoyskich, ul. Foksal 2, Warszawa

Przywitanie / wprowadzenie do tematu:

Fried Nielsen, Radca Minister, Attaché Kultury Ambasady Niemiec w Warszawie
Michał Olszewski, Wiceprezydent Warszawy
arch. kraj. Iza Małachowska-Coqui, COQUI MALACHOWSKA COQUI, kuratorka projektu

PROGRAM

I. PROCES REWITALIZACJI - MIEJSKA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA - MANAGEMENT. UCZESTNICZY. KOSZTY

- 1. Przestrzeń publiczna motorem rozwoju obszarów miejskich w Berlinie**
Manfred Kühne, Dyrektor Wydziału Planowania Miasta, Berlin
- 2. Rewitalizacja na Pradze w Warszawie. Lepsza przestrzeń publiczna – silniejsze więzi lokalne**
Jacek Grunt-Mejer, Koordynator m. st. Warszawy ds. wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych
- 3. 3 x Rewitalizacja w miastach w Polsce - studium przypadków**
  - Warszawskie Centra Lokalne - arch. Marlena Happach, Prezes SARP OW, Warszawa
  - Starówka Miasta Gorlice - dr arch. Urszula Forczek-Brataniec, arch. Marcin Brataniec, eM4 Pracownia Architektury Brataniec, Kraków
  - Łódzkie woonerfy - Hubert Barański, Prezes Fundacji Normalne Miasto "Fenomen", Łódź

przerwa na poczęstunek

II. INNOWACYJNE PROJEKTY REWITALIZACJI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

- 4. Przestrzenie miejskie dla ludzi - nowy obraz miasta**
arch. kraj. Thomas Göbel-Groß, Miejski Architekt Krajobrazu, Hanower
- 5. Łódź - Obszarowa Rewitalizacja Centrum - Projekt Pilotażowy i projekty realizacyjne**
Hanna Gil - Piątek, Koordynator projektu pilotażowego, Biuro ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta Łódź
- 6. Miejsca z charakterem - koncepcje rewitalizacji miast**
arch. kraj. Till Rehwaldt, Rehwaldt Landschaftsarchitekten, Drezno

Dyskusja na podium z zaproszonymi gośćmi oraz pytania

M.in. eksperci ds. rewitalizacji, konsorcja projektowe prowadzące procesy rewitalizacji, projektanci oraz inwestorzy zainteresowani działaniem w obrębie obszarów rewitalizowanych.

OPIS TEMATU

Rewitalizacja to szeroki proces przemian społecznych, przestrzennych i ekonomicznych w obszarze kryzysowym. Jej celem jest ponowne przywrócenie do życia zdegradowanej części miasta i uzupełnienie jej o nowe funkcje, tak, aby w danym miejscu dobrze się przebywało, mieszkało i pracowało. Na rewitalizację składa się wiele czynników. Konieczne jest obok remontów nieruchomości działanie w kulturze, edukacji mieszkańców, współpraca z przedsiębiorcami dla poprawy lokalnej ekonomii, poprawa więzi społecznych, a także zmiany mające na celu poprawę środowiska przyrodniczego w małej, lokalnej skali.

Wszystkie pozytywne oddziaływania mają wpływ poza samym terenem rewitalizacji na poprawę również obszarów sąsiadujących. Rezultaty procesów rewitalizacyjnych powinny być długotrwałe i tworzyć nowe synergie. Na konferencji REVITAL TOTAL przyjrzymy się rewitalizacji przestrzeni publicznej.

SYTUACJA BERLIN

Berlin ponownie uważany jest dzisiaj za niezwykle zróżnicowaną i dynamiczną metropolię. Dla poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz atrakcyjności dla zwiedzających, jakość przestrzeni publicznej nie tylko w centrum miasta, odgrywa kluczową rolę.

Głównym celem obecnych strategii projektowania w zintegrowanym planie zagospodarowania przestrzennego dla obszaru metropolitalnego aż do lokalnego planowania wykonawczego jest działanie w ramach czterech obszarów zadaniowych:

- konserwacja, renowacja i rozbudowa zabytkowych ulic i placów z XVIII i XIX wieku, tworzących podstawową strukturę śródmieścia
- zachowanie i rozwój zazielenionych terenów otwartych powstałych w latach 1920-1970 oraz zawężenie szerokich tras ulic
- rozbudowa, połączenie w system oraz poprawa jakości terenów zieleni miejskiej
- zwiększenie rosnącego udziału społeczeństwa obywatelskiego w projektowaniu przestrzeni, aby zapewnić różnorodność ich użytkowania i dopasowanie do zmieniającego się stylu życia mieszkańców.

SYTUACJA WARSZAWA

Raport z ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji w latach 2005–2013 wykazał, iż działania rewitalizacyjne, przeprowadzane na terenie m.st. Warszawy, powinny zostać skoncentrowane na jednym, wybranym, priorytetowym obszarze miasta. W 2012 roku odbył się cykl debat, które całkowicie potwierdziły konieczność koncentracji działań rewitalizacyjnych

Priorytetowym obszarem dla Zintegrowanego Programu Rewitalizacji m.st. Warszawy do 2022 roku jest obszar dwóch sfer funkcjonalnych: śródmiejskiej i miejskiej prawobrzeżnej Warszawy, tj. część dzielnicy Praga-Północ, część dzielnicy Praga-Południe i część dzielnicy Targówek. Warszawa, znajdując się na samym początku długofalowych zmian strukturalnych w obrębie obszarów śródmiejskich ma przed sobą wiele kolejnych lat procesu rewitalizacji. Tym bardziej jest ważne przyjrzenie się teraz temu, jak prowadzone są one w innych miastach, w tym w innych miastach Europy, aby móc skorzystać z doświadczeń od początku przeprowadzanej transformacji.

3 X REWITALIZACJA W MIASTACH W POLSCE

Warszawskie Centra Lokalne

Centra Lokalne to "dobre miejsce". Tak najkrócej można określić podstawową cechę je wyróżniające: to tu ma miejsce codzienne życie lokalnej społeczności. Mogą to być zarówno osiedlowe bazaraki, place, hale targowe czy skwery. Ich dobre funkcjonowanie jest niezwykle ważne w społecznym wymiarze. Tu mieszkańcy mogą spotykać się, przychodzić na zakupy, iść do kina czy na kawę. Od takich miejsc, najczęściej zlokalizowanych centralnie w lokalnej przestrzeni, zależy czy mieszkańcy czują się "u siebie".

Podniesienie jakości przestrzeni, poprawę elementów roślinnych i wyposażenia, wprowadzenie i uzupełnienie funkcji czyli lepszego wykorzystania tych miejsc przynosi w konsekwencji dowartościowanie całego obszaru w ich otoczeniu. Wzmacnia się lokalna ekonomia, więcej spraw załatwiamy w bliskiej odległości od domu, zawiązują się kontakty sąsiedzkie. Projekt "Warszawskie Centra Lokalne" warszawskiego oddziału SARP-u ze 167 wyodrębnionych "miejsc" przyjął do wdrożenia w pierwszej fazie pilotażowej dziesięć z nich.

Starówka Miasta Gorlice

Gorlice to miasto położone w południowej Polsce o bogatej historii. Zabytkowa forma urbanistyczna Gorlickiej Starówki na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci uległa zatarciu. W roku 2007 miasto przystąpiło do rewitalizacji ogłaszając konkurs projektowy.

Projekt objął obszar centrum miasta zawierający: rynek, plac Dworzysko i kilkanaście ulic tworzących tkankę urbanistyczną. Przyjęto strategię działania skupione wokół trzech zagadnień: uczytelnienie tkanki miejskiej przez uzupełnienie zabudowy i przez ożywienie powierzchni placów miejskich, przywrócenie osi funkcjonalno - kompozycyjnej miasta przez odpowiedni przebieg ciągów pieszych i ruchu kołowego oraz zapisu w przestrzeni miejskiej śladów historii i powiązanie centrum z atrakcjami kulturowymi znajdującymi się na obrzeżach miasta.

Realizacja projektu zainicjowała pozytywne skutki i dalsze indywidualne działania, polegające na aktywizacji przestrzeni publicznej, która ma obecnie miejsce.

Łódzkie woonerfy

Woonerf, czyli z holenderskiego "podwórzec miejski" to nowa w polskich realiach jakość przestrzeni publicznej, gdzie priorytetem staje się pieszy, a ruch kołowy jest uspokojony. Zagospodarowana w ten sposób ulica 6 Sierpnia w Łodzi stała się bezpiecznym i przyjaznym miejscem spotkań mieszkańców, zachowując przy tym swoje podstawowe funkcje komunikacyjne.

Z inicjatywą powstania woonerfów wyszła Fundacja Normalne Miasto "Fenomen", znajdując ulice o niewielkim ruchu w centrum miasta i przekształcając je w żywe przestrzenie publiczne. Pomysł się przyjął. Zmiany formy, wyposażenia i materiału ulic doprowadziły do ożywienia lokalnej ekonomii. Łodzianie nie tylko licznie i często spędzają czas na nowych ulicach, ale niecierpliwie czekają na przekształcenia kolejnych przestrzeni. Woonerf ma być po prostu "ulicą do mieszkania".

SYTUACJA ŁÓDŹ

Biuro ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta przygotowało projekt pilotażowy przygotowujący Łódź do procesu rewitalizacji. W ramach Projektu przeprowadzony został szereg badań, analiz, inwentaryzacji, a także działań społecznych w postaci trzech programów: animacyjnego, partycypacyjnego i edukacyjnego - budujących łódzką tożsamość. Łódź otrzymała na ten cel prawie 4 miliony złotych z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Dzięki wypracowanym metodologiom Łódź stanie się wzorem dla innych miast. Powstanie pierwsze w Polsce Centrum Wiedzy o Rewitalizacji, z którego będą korzystać inne samorządy.

Na podstawie w.w. projektu w 2015 roku rozpisane zostały pierwsze przetargi na "Programy funkcjonalno-użytkowe i koncepcje zagospodarowania terenu oraz zadania komplementarne" dla 8 kwartałów w centrum Łodzi. Programy te uwzględniają sfery:

- materialno-przestrzenną i kulturową (modernizacja budynków oraz przestrzeni publicznej i infrastruktury technicznej, restauracja zabytków)
- społeczną (budowanie tożsamości lokalnej, rozwiązanie problemów społecznych takich jak bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom kapitału społecznego)
- gospodarczą (kreowanie pozytywnego wizerunku dla inwestorów, tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości)
- środowiskową (działania zwiększające efektywność energetyczną i służące wykorzystaniu terenów zdegradowanych).

SYTUACJA HANOWER

W Hanowerze dokonuje się konsekwentna zmiana w projektowaniu przestrzeni publicznej idąca w kierunku kształtowania coraz lepszej jakości przestrzeni i jakości jej wykorzystania dla ludzi. Od światowej wystawy EXPO 2000 obraz miasta bardzo się zmienił - zrealizowano liczne projekty zarówno w centrum miasta, jak i w innych jego dzielnicach. Odwiedzając Hanower po dłuższym czasie można być zaskoczonym nowym wizerunkiem miasta, które wcześniej wydawało się szare i nieciekawe. Dzisiaj Hanower przyciąga - jest zielony i atrakcyjny do życia. W Hanowerze rozwinęła się nowa kultura przestrzeni publicznych, czyli publiczne place jak np. Trammplatz, Opernplatz, Kröpcke, Goseriende.

Wydział Inwestycji Budowlanych pracuje nad realizacją kluczowych projektów w procesie dialogu miejskiego "HannoverCity2020+". Również w strategii rozwoju miasta "Mój Hannover 2030" dużą rolę odgrywa poprawa jakości przestrzeni miejskich. Hanower projektuje i inwestuje nie tylko w obrębie śródmieścia. Władze miejskie kontynuują prace rewitalizacyjne w programie "Hannover buduje place" również w zdecentralizowanych dzielnicach miasta.

SYTUACJA HALLE / SALLE

W ostatnich dziesięcioleciach po długim okresie zaniedbywania jakości przestrzeni miejskiej, znowu zaczęto przykładać większą wagę do jej projektowania. Dzięki otrzymanym dotacjom odnawiane są centra miast, przeprojektowywane place miejskie i powiększane tereny zieleni.

Również projekty biura architektury krajobrazu Rehwaldt Landschaftsarchitekten wpisują się w ideę takich działań, której celem jest opracowanie indywidualnej koncepcji dla każdego miejsca. Na podstawie dokładnej analizy sytuacji historycznej, przestrzennej i funkcjonalnej określone są "lokalne

potencjały" i opracowywane koncepcje przekształceń.

W taki sposób powstała wraz z transformacją rynku w Halle / Saale wielofunkcyjna przestrzeń miejska, która jako "przestrzeń dla każdego" służy wielu miejskim aktywnościom. Podkreślony został wyjątkowy dla tego obszaru układ geologiczny skał w tym miejscu. "Goldsole" jako nowoczesna fontanna miejska nawiązuje do historii górnictwa solnego tego miasta.

Uczestnictwo w konferencji 14.10.16 możliwe jest tylko po **wcześniej** rejestracji na stronie: www.wra7.evenea.pl. **O zgłoszenia prosimy do dnia 11.10.2016.** Spotkanie jest bezpłatne.

Potwierdzenia zgłoszeń będą wysyłane do Państwa na bieżąco. Otrzymanie mailowego potwierdzenia zgłoszenia jest równoznaczne z wpisaniem na listę gości. Drukowanie potwierdzenia nie jest wymagane.

Na wycieczkę rowerową 15.10.16 **wymagana jest rejestracja** na stronie: www.zielonapraga3.evenea.pl. Uczestnictwo z własnym rowerem.

Na spacer po muzealnych zbiorach 15.10.16 **wymagana jest rejestracja** na stronie: www.spacerpomuzeum.evenea.pl.

Ewentualne pytania proszę kierować mailowo na adres wra@cmcberlin.de lub telefonicznie na numer +49 30 797 47 882 do pani Anny Remblewskiej.

Więcej informacji o cyklu WARSZAWSKICH ROZMÓW ARCHITEKTONICZNYCH oraz o projekcie ZIELONE MIASTO na stronie www.wra.org.pl

Znajdź nas na facebook'u - Projekt Zielone Miasto

Pobierz bezpłatnie aplikację: ZIELONE MIASTO

ZIELONE MIASTO

ŚWIĘTUJEMY! polsko-niemiecki rok jubileuszowy 2016 zorganizowany przez Goethe-Institut i Ambasadę Niemiec z okazji 25-lecia Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy

Festwal Ogródów Konferencje Warszawskie Rozmowy Architektoniczne Rowerem przez parki i ogrody Gra w zielone - warsztaty i gra miejska

Kurator projektu Izabela Malachowska-Coqui

Organizator Patronat honorowy Partnerzy

Media Przy wsparciu

www.wra.org.pl www.25de.pl Projekt Zielone Miasto Aplikacja mobilna